

ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของกรุงเทพมหานคร

Efficiency of Building and Land Tax Collection of Bangkok Metropolitan Administration (Bma)

- ◆ พรพิลาศ สุนทรหงส์
นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
Pornpilas Soonthonhong
Doctoral Candidate, Doctor of Philosophy Program in Management, Faculty of Political Science, North Bangkok University, E-mail: chum.sunt@hotmail.com
- ◆ พิศมัย จารุจิตติพันธ์
รองศาสตราจารย์ ดร. ผู้อำนวยการหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
Pisamai Jarujittipant
Associate Professor, Ph.D., Director of Doctor of Philosophy Program in Management, North Bangkok University, Email: jarupis@gmail.com
- ◆ วรณสินท์ สัตยานุวัตร
อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
Wanasin Sattayanuwat
Lecturer, Faculty of Economics, Srinakharinwirot University, E-mail: wanasin@gmail.com

Abstract

This article is the partial results from the research, “The Guide line for increasing effectiveness and efficiency of Building and Land Tax collection of Bangkok Metropolitan Administration”, under the analysis of the Bangkok socio-economic data and Building and Land Tax collection data from 2011 to 2015 of Bangkok districts offices. The sample used in this study were revenue sections of Building and Land Tax collection of Bangkok's fifty districts offices. Data were analysed using content analysis, descriptive statistic sand one - way ANOVA. The results showed that efficiency of Building and Land Tax collection was at moderate level and efficiency of Building and Land Tax collection by area was found different statistical significance.

Keywords: Efficiency Tax Collection

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของผลงานวิจัยเรื่อง “แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของกรุงเทพมหานคร” ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของกรุงเทพมหานคร ข้อมูลรายงานผลการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของฝ่ายรายได้ สำนักงานเขตของกรุงเทพมหานคร ปีภาษี 2554-2558 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ฝ่ายรายได้ สำนักงานเขตของกรุงเทพมหานคร รวม 50 เขต การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา สถิติพรรณนาและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินอยู่ในระดับปานกลาง และประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินแยกตามพื้นที่ที่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ การจัดเก็บภาษี

บทนำ

กรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงและเป็นเมืองเขตเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทย มีพื้นที่ที่มีบรรยากาศต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจมากกว่าพื้นที่ใด ๆ ในประเทศไทยเนื่องจากมีความได้เปรียบพื้นที่อื่น ๆ ในเรื่องระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค ระบบการเงิน การบริหาร และการเชื่อมโยงกับต่างประเทศ และจากการที่กรุงเทพมหานคร เป็นที่รวมของโครงสร้างพื้นฐานในการประกอบธุรกิจที่สมบูรณ์ รวมทั้งเป็นแหล่งตลาดขนาดใหญ่ จึงดึงดูดให้มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่หลากหลายทั้งภาคการเกษตร อุตสาหกรรม การบริการและการค้าขนานานาชนิด เกือบครบทุกประเภท และเมื่อพิจารณาบทบาทในเชิงเศรษฐกิจจะเห็นว่าตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา 20 ปีของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ กรุงเทพมหานครเป็นเมืองที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสูงสุดของประเทศไทยมาโดยตลอด ในปี 2551 กรุงเทพมหานครมี GPP (Gross Provincial Product) จำนวน 2,290,158 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 25.2 ของ GDP (Gross Domestic Product) ของประเทศ การเติบโตทางเศรษฐกิจของกรุงเทพมหานคร เกิดจากการสร้างมูลค่าเพิ่มของภาคการค้าและภาคบริการเป็นส่วนใหญ่ (Office of Small and Medium Enterprise Promotion, 2016: online)

ในปัจจุบันรายได้ของกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ จะมาจากรายได้ที่รัฐบาลกลางจัดเก็บให้หรือแบ่งให้ซึ่งได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ หรือล้อเลื่อน ภาษีสุรา ภาษีการพนัน ภาษีสรรพสามิต ภาษี/ค่าจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ภาษีธุรกิจเฉพาะ ดังเช่น ในปีงบประมาณ 2556 กรุงเทพมหานครมีรายรับจริง 63,061.20 ล้านบาท มาจากรายได้ที่กรุงเทพมหานครสามารถจัดเก็บได้เองซึ่งได้แก่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย อากรฆ่าสัตว์ ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต ค่าปรับ ค่าบริการ รายได้จากทรัพย์สิน รายได้จากสาธารณูปโภค การพาณิชย์และกิจการอื่น ๆ รายได้เบ็ดเตล็ด เป็นจำนวนเงิน 14,399.83 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 22.83 และมาจากรายได้ที่รัฐบาลกลางจัดเก็บให้หรือแบ่งให้จำนวน 48,661.37 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 77.17 และในปีงบประมาณ 2557 กรุงเทพมหานครมีรายรับจริง 66,658.87 ล้านบาท มาจากรายได้ที่กรุงเทพมหานคร สามารถจัดเก็บได้เองจำนวน 15,508.66 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 23.3 และ

มาจากรายได้ที่รัฐบาลกลางจัดเก็บให้หรือแบ่งให้จำนวน 51,150.21 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 76.7 (Strategy and Evaluation Department, 2015: 173) เห็นได้ว่ารายได้ที่กรุงเทพมหานครจัดเก็บเองมีอัตราส่วนน้อยมากเมื่อเทียบกับที่รัฐบาลจัดเก็บให้ ส่งผลให้การบริหารจัดการตามภารกิจของกรุงเทพมหานครตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ต้องพึ่งพางบประมาณจากรัฐบาลส่วนกลาง และการพึ่งพารายได้จากแหล่งอื่นมากกว่าการพึ่งพาจากแหล่งรายได้ของตนเอง ในขณะที่กรุงเทพมหานครมีการเจริญเติบโตและต้องการการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ตลอดเวลา จึงมีความจำเป็นที่จะต้องหารายได้ให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งรายได้ที่กรุงเทพมหานครสามารถจัดเก็บได้เองจากภาษีอากรค่าธรรมเนียม และอื่น ๆ (Siam Development Institute Foundation, 2009: 215)

ดังนั้น เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล สามารถพึ่งพาตนเองได้ในด้านการคลัง และที่สำคัญเพื่อความเป็นอิสระในการปกครองตนเองได้มากขึ้น และเพื่อที่จะได้จัดการบริการสาธารณะให้ประชาชนที่อยู่อาศัยเป็นจำนวนมากในเขตกรุงเทพมหานครอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมมหานครชั้นนำและเพื่อเป็นมหานครที่น่าอยู่อย่างยั่งยืนตามนโยบายที่กำหนดไว้ กรุงเทพมหานครจึงจำเป็นต้องเพิ่มขีดความสามารถในการจัดเก็บภาษีให้มากขึ้นเรื่อย ๆ ในส่วนของภาษีอากรที่กรุงเทพมหานครสามารถจัดเก็บได้เองตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งได้แก่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย โดยเฉพาะในส่วนการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ซึ่งเป็นภาษีที่จัดเก็บได้มากที่สุดของกรุงเทพมหานครและเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญ ดังรายงานผลการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของปีงบประมาณ 2554-2558 โดยปีงบประมาณ 2554 จัดเก็บได้ 9,477,425,603.40 บาท ปีงบประมาณ 2555 จัดเก็บได้ 9,659,196,057.29 บาท ปีงบประมาณ 2556 จัดเก็บได้ 10,429,694,431.80 บาทปีงบประมาณ 2557 จัดเก็บได้ 11,073,609,825.38 บาทและปีงบประมาณ 2558 จัดเก็บได้ 11,514,122,392.37 บาท (Strategy and Evaluation Department, 2015: 183) จากข้อมูลดังกล่าวเห็นได้ว่าการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน 5 ปี ย้อนหลัง สามารถเก็บได้เพิ่มขึ้นทุกปี แต่ยังเป็นจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับความต้องการพัฒนาของความเป็นเมืองของกรุงเทพมหานครที่ต้องการให้มีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมมหานครชั้นนำและเพื่อเป็นมหานครที่น่าอยู่อย่างยั่งยืน ทั้งที่กรุงเทพมหานครเป็นเมืองเศรษฐกิจที่ใหญ่ที่สุดในประเทศ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการจัดเก็บระหว่างกลุ่มพื้นที่จัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของกรุงเทพมหานครว่าสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีความแตกต่างกันหรือไม่ ในพื้นที่กรุงเทพชั้นในซึ่งประกอบด้วย 21 เขต พื้นที่กรุงเทพชั้นกลางซึ่ง ประกอบด้วย 18 เขต พื้นที่กรุงเทพชั้นนอก ซึ่งประกอบด้วย 11 เขต (BMA Data Center, 2017: online)

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอผลการวิจัยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง แนวทางการเพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของกรุงเทพมหานคร โดยคาดหวังว่าผลการวิจัย และข้อเสนอแนะจากงานวิจัยนี้ น่าจะเป็นประโยชน์ต่อกรุงเทพมหานครและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน แยกตามพื้นที่

นิยามศัพท์

ประสิทธิภาพ หมายถึง ร้อยละของมูลค่าภาษีโรงเรือนและที่ดินที่จัดเก็บได้ต่อมูลค่าของต้นทุนรวมในการจัดเก็บภาษีทั้งหมด (หน่วย: %)

ต้นทุนรวม หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการจัดเก็บภาษี ได้แก่ เงินเดือนและค่าจ้างประจำ ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ ค่าสาธารณูปโภค

การจัดเก็บภาษี หมายถึง การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร หมายถึง เขต 21 เขตของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย พระนคร ป้อมปราบศัตรูพ่าย สัมพันธวงศ์ ปทุมวัน บางรัก ยานนาวา สาทร บางคอแหลม ดุสิต บางซื่อ พญาไท ราชเทวี ห้วยขวาง คลองเตย จตุจักร ธนบุรี คลองสาน บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ ดินแดง วัฒนา

กรุงเทพมหานครกลาง หมายถึง เขต 18 เขตของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย พระโขนง ประเวศ บางเขน บางกะปิ ลาดพร้าว บึงกุ่ม บางพลัด ภาษีเจริญ จอมทอง ราษฎร์บูรณะ สวนหลวง บางนา ทุ่งครุ บางแค วังทองหลาง คันนายาว สะพานสูง สายไหม

กรุงเทพมหานครนอก หมายถึง เขต 11 เขตของกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย มีนบุรี ดอนเมือง หนองจอก ลาดกระบัง ดลิ่งชัน หนองแขม บางขุนเทียน หลักสี่ คลองสามวา บางบอน ทวีวัฒนา

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่นำมากำหนดกรอบในการวิจัยในเรื่องประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของกรุงเทพมหานครได้กำหนดคำนิยามคำว่า “ประสิทธิภาพ” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ว่า “ความสามารถที่ทำให้เกิดผลในการงาน” (The Royal Institute, 2003: 667) สอดคล้องกับแนวคิดของมิลเล็ท (Milet: 1954: 4) ที่ให้ความหมายว่า หมายถึง ผลการปฏิบัติงานที่ทำให้เกิดความพึงพอใจและได้รับผลกำไรจากการปฏิบัติและแนวคิดของไซมอน (Simon, 1960: 180-181) ได้ให้ความเห็นว่างานใดมีประสิทธิภาพสูงสุดนั้น ดูได้จากความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กับผลผลิต (Output) ที่ได้รับ ดังนั้นประสิทธิภาพจึงเท่ากับผลผลิตลบด้วยปัจจัยนำเข้า แต่สำหรับกรณีการบริหารราชการและองค์การของรัฐ ให้บวกความพึงพอใจของผู้รับบริการเข้าไปด้วย เขียนเป็นสูตรได้ดังนี้

$$E = (O - I) + S$$

E = Efficiency คือ ประสิทธิภาพของงาน

O = Output คือ ผลผลิต

I = Input คือ ปัจจัยนำเข้า

S = Satisfaction คือ ความพึงพอใจของผู้รับบริการ

คำนิยามข้างต้นสอดคล้องกับแนวคิดของแคช และ คาน (Katz and Kahn, 1978) ที่ให้ความหมายว่า ประสิทธิภาพ คือ ส่วนประกอบที่สำคัญของประสิทธิผล ดังนั้นประสิทธิภาพขององค์กรจึงหมายถึง การบรรลุเป้าหมายขององค์กร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่นำมาใช้เป็นแนวคิดในการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของกรุงเทพมหานครครั้งนี้ได้แก่ งานวิจัยของบุญเสริม กันมั่ง (2009) ซึ่งได้ศึกษาการวิเคราะห์เปรียบเทียบการจัดเก็บรายได้ กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 11 แห่งในเขตพื้นที่อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ และพบว่า การเปรียบเทียบรายได้ย้อนหลัง 5 ปี การจัดเก็บรายได้ขึ้นอยู่กับศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความสัมพันธ์กับขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล รายได้จากภาษีบำรุงท้องที่ มีความสัมพันธ์กับพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล รายได้จากภาษีโรงเรือน และภาษีป้ายมีความสัมพันธ์กับความเจริญด้านเศรษฐกิจ ชุมชนเมืองและความหนาแน่นของประชากรและงานวิจัยของรัศมีภัทร ภักดีกุล (2013) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน : กรณีศึกษา เขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานครและพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีระดับการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินอยู่ในระดับมากและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ระดับการศึกษา อาชีพ การประชาสัมพันธ์ของเขต การรับรู้กฎหมายภาษีโรงเรือน และที่ดินและการได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เขตบางกอกน้อยที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และงานวิจัยของศิริพร สีสว่าง (2015) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอท่าช้าง จังหวัดเพชรบุรี และพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยคือ ด้านสถานที่วัสดุและอุปกรณ์ ด้านบุคลากร ด้านโครงสร้างภาษี ด้านการบริหารจัดการ และด้านงบประมาณ ตามลำดับ

และงานวิจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินได้แก่ งานวิจัยของสมฤทัย มานิตย์ (2011) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถื่นของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตจังหวัดสิงห์บุรี และพบว่า ปัจจัยด้านความรู้ เกี่ยวกับกฎ ระเบียบภาษีส่วนท้องถื่นของผู้เสียภาษี ปัจจัยด้านเอกสาร การยื่นแบบภาษีบำรุงท้องถื่น ปัจจัยด้านการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถื่น ปัจจัยด้านการบริการและประชาสัมพันธ์ และปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบภาษีส่วนท้องถื่นของเจ้าหน้าที่พนักงานมีผลต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถื่นสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณษา สุขเจริญ (2015) ซึ่งได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเชียงรากน้อย อำเภอ บางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และพบว่า ระดับปัญหาการเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ด้านที่มีปัญหาการเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินมากที่สุดคือ ด้านความรู้ของประชาชน รองลงมาคือ ด้านกระบวนการในการเสียภาษี ด้านเทคโนโลยีและด้านเจ้าหน้าที่ ตามลำดับ

สมมติฐานการวิจัย

ประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินมีความแตกต่างกันตามพื้นที่ที่จัดเก็บ

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้มีประชากร และตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ฝ่ายรายได้ สำนักงานเขตของกรุงเทพมหานครรวม 50 เขต ที่ทำหน้าที่จัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น (Independent Variables) ได้แก่ พื้นที่ที่จัดเก็บภาษีประกอบด้วยฝ่ายรายได้ สำนักงานเขตของกรุงเทพมหานคร จำนวน 50 เขต ทำหน้าที่จัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินในเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร
2. ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินโดยพิจารณาจากรายได้ที่เก็บได้จริงเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการจัดเก็บภาษี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากรายงานการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของสำนักงานเขต ของกรุงเทพมหานคร รวม 50 เขต ตั้งแต่ปี งบประมาณ 2554-2558 ข้อมูลที่ใช้วิเคราะห์เป็นข้อมูลรายปีโดยอาศัยแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีอากร

การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ฝ่ายรายได้ สำนักงานเขตของกรุงเทพมหานคร ที่ทำหน้าที่จัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินในเขตพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร รวม 50 เขต

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ยื่นหนังสือถึงบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เพื่อทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานการจัดเก็บรายได้และผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บรายได้ของสำนักงานเขต 50 แห่ง ของกรุงเทพมหานคร

2. บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับตัวแปรที่ศึกษาให้ครอบคลุมกับแนวคิดโดยแยกตามแหล่งข้อมูล

3. บันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผลการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินตามแบบฟอร์มที่จัดเตรียมไว้

3. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล จัดระบบข้อมูลให้สอดคล้องกับสถิติที่จะใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์

2. วิเคราะห์ประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของกรุงเทพมหานครโดยแยกตามกลุ่มกรุงเทพชั้นใน กลุ่มกรุงเทพชั้นกลาง กลุ่มกรุงเทพชั้นนอก โดยอธิบายเนื้อหาจากค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบน

มาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์เพื่อแปลความหมายของค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 4 แสดงว่า มีประสิทธิภาพระดับสูงมาก
- 3 แสดงว่า มีประสิทธิภาพระดับสูง
- 2 แสดงว่า มีประสิทธิภาพระดับปานกลาง
- 1 แสดงว่า มีประสิทธิภาพระดับผ่าน

เกณฑ์ในการกำหนดระดับประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของกรุงเทพมหานคร โดยแยกตามพื้นที่กลุ่มกรุงเทพชั้นใน กลุ่มกรุงเทพชั้นกลาง กลุ่มกรุงเทพชั้นนอก ซึ่งได้แบ่งระดับคะแนนเฉลี่ยออกเป็น 4 ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง ผ่านซึ่งกำหนดเกณฑ์ค่าน้ำหนักคะแนนเฉลี่ยโดยใช้ช่วงกว้างของคะแนน ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{101 - 24}{4} \\ &= 19.25 \end{aligned}$$

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนน

ระดับ 1	ค่าเฉลี่ย 23.9 - 43	ประสิทธิภาพระดับผ่าน
ระดับ 2	ค่าเฉลี่ย 44 - 63	ประสิทธิภาพระดับปานกลาง
ระดับ 3	ค่าเฉลี่ย 64 - 83	ประสิทธิภาพระดับสูง
ระดับ 4	ค่าเฉลี่ย 84 - 102	ประสิทธิภาพระดับสูงมาก

3. วิเคราะห์ความแตกต่างของประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ระหว่างกลุ่มแยกตามที่ตั้งของพื้นที่เขต กลุ่มกรุงเทพชั้นใน กลุ่มกรุงเทพชั้นกลาง และกลุ่มกรุงเทพชั้นนอก โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way ANOVA) และใช้ค่า F-test ในการทดสอบความแตกต่างกัน และทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของBonferroni

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. คำนวณค่าสถิติพื้นฐาน โดยหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติเชิงอนุมานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีของเขตพื้นที่กลุ่มกรุงเทพชั้นใน กลุ่มกรุงเทพชั้นกลางและกลุ่มกรุงเทพชั้นนอก โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) คือ ค่า F-test

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินแยกตามกลุ่มกรุงเทพชั้นใน กลุ่มกรุงเทพชั้นกลาง กลุ่มกรุงเทพชั้นนอก

ปีงบประมาณ	กรุงเทพชั้นใน			กรุงเทพชั้นกลาง			กรุงเทพชั้นนอก			รวม		
	Mean	SD	ระดับ	Mean	SD	ระดับ	Mean	SD	ระดับ	Mean	SD	ระดับ
2554	101.33	86.66	สูงมาก	45.07	22.79	ปานกลาง	41.40	39.08	ผ่าน	67.89	66.22	สูง
2555	64.87	49.11	สูง	29.45	14.66	ผ่าน	27.25	26.15	ผ่าน	43.84	39.07	ผ่าน
2556	67.15	55.00	สูง	27.92	14.90	ผ่าน	23.96	19.84	ผ่าน	43.53	42.51	ผ่าน
2557	72.12	65.05	สูง	29.26	14.42	ผ่าน	24.87	17.34	ผ่าน	46.29	48.54	ปานกลาง
2558	75.92	63.69	สูง	31.29	15.32	ผ่าน	26.04	16.43	ผ่าน	48.88	48.34	ปานกลาง
รวม	76.28	65.25	สูง	32.60	17.54	ผ่าน	28.70	25.11	ผ่าน	50.09	50.26	ปานกลาง

จากข้อมูลในตารางที่ 1 สรุปประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินแบ่งตามกลุ่มกรุงเทพชั้นใน กลุ่มกรุงเทพชั้นกลาง และกลุ่มกรุงเทพชั้นนอก ในช่วงปี 2554-2558 ได้ดังนี้

ผลการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของกรุงเทพมหานครโดยรวมจะมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง และเมื่อแยกพื้นที่การจัดเก็บจะพบว่า กลุ่มที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดคือ กรุงเทพชั้นในจะมีประสิทธิภาพระดับสูง ส่วนกรุงเทพชั้นกลางและกรุงเทพชั้นนอกมีประสิทธิภาพระดับผ่าน

เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายปี พบว่า ในปีงบประมาณ 2554 ผลการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของกรุงเทพมหานครโดยรวมมีประสิทธิภาพในระดับสูงในปีงบประมาณ 2555-2556 มีประสิทธิภาพในระดับผ่านในปีงบประมาณ 2557-2558 มีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาแยกพื้นที่การจัดเก็บเป็นรายปีพบว่า ปีงบประมาณ 2554 กรุงเทพชั้นในมีประสิทธิภาพระดับสูงมาก กรุงเทพชั้นกลางมีประสิทธิภาพระดับปานกลาง และกรุงเทพชั้นนอกมีประสิทธิภาพระดับผ่าน ปีงบประมาณ 2555 พบว่า กรุงเทพชั้นในมีประสิทธิภาพระดับสูง กรุงเทพชั้นกลาง และกรุงเทพชั้นนอกมีประสิทธิภาพระดับผ่านปีงบประมาณ 2556 พบว่า กรุงเทพชั้นในมีประสิทธิภาพระดับสูงกรุงเทพชั้นกลาง และกรุงเทพชั้นนอกมีประสิทธิภาพระดับผ่านปี 2557 พบว่า กรุงเทพชั้นในมีประสิทธิภาพระดับสูงกรุงเทพชั้นกลาง และกรุงเทพชั้นนอกมีประสิทธิภาพระดับผ่านปีงบประมาณ 2558 พบว่า กรุงเทพชั้นในมีประสิทธิภาพระดับสูง กรุงเทพชั้นกลาง และกรุงเทพชั้นนอกมีประสิทธิภาพระดับผ่าน

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way Analysis of Variance) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินระหว่างกลุ่มกรุงเทพชั้นใน กรุงเทพชั้นกลาง กรุงเทพชั้นนอกของปีงบประมาณ 2554-2558

Source	SS	df	MS	F	Prob> F
Between groups	124703.81	2	62351.90	30.55	0.0000
Within groups	504191.56	247	2041.26		
Total	628895.37	249	2525.68		

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินระหว่างกลุ่มกรุงเทพชั้นใน กรุงเทพชั้นกลาง กรุงเทพชั้นนอกพบว่า ประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินมีความแตกต่างกัน อย่างน้อย 1 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 รายละเอียดในตารางที่ 2 จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ว่าคู่ไหนที่มีความแตกต่างกันโดยใช้วิธีการของBonferroniซึ่งได้ผลสรุปดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของกลุ่มที่มีความแตกต่างกันของปีงบประมาณ 2554-2558

	1. กรุงเทพชั้นใน ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย (Sig)	2. กรุงเทพชั้นกลาง ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย (Sig)
2. กรุงเทพชั้นกลาง	-43.68 (0.000)	
3.กรุงเทพชั้นนอก	-47.57 (0.000)	-3.89 (1.000)

ข้อมูลในตารางที่ 3 แสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของประสิทธิภาพของการจัดเก็บของภาษีโรงเรือนและที่ดินซึ่งพบว่า มี 2 คู่ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 คือ กลุ่มกรุงเทพชั้นในกับกลุ่มกรุงเทพชั้นกลาง และกลุ่มกรุงเทพชั้นในกับกลุ่มกรุงเทพชั้นนอก

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ระดับประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของกรุงเทพมหานครมีประสิทธิภาพระดับปานกลางคือ ภาษีที่จัดเก็บได้มีมูลค่าสูงกว่าต้นทุนในการจัดเก็บสอดคล้องกับแนวคิดของไซมอน (Simon: 1960: 180-181) ได้ให้ความเห็นว่างานใดมีประสิทธิภาพสูงสุดนั้นดูได้จากความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยนำเข้า (Input) กับผลผลิต (Output) ที่ได้รับ ดังนั้นประสิทธิภาพจึงเท่ากับผลผลิตลบด้วยปัจจัยนำเข้า แต่สำหรับกรณีการบริหารราชการและองค์กรของรัฐ ให้บวกความพึงพอใจและสอดคล้องกับแนวคิดของมิลเล็ท (Milet: 1954: 4) ที่ให้ความหมายว่าประสิทธิภาพ หมายถึง ผลการปฏิบัติงานที่ทำให้เกิดความพึงพอใจและได้รับผลกำไรจากการปฏิบัติและสอดคล้องกับแนวคิดของแคช และ

คาน (Katz and Kahn, 1978) ที่ให้ความหมายว่าประสิทธิภาพ คือ ส่วนประกอบที่สำคัญของประสิทธิผล ดังนั้นประสิทธิภาพขององค์กรจึงหมายถึง การบรรลุเป้าหมายขององค์กร

2. ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษี โรงเรือนและที่ดินของกรุงเทพมหานครแยกตามพื้นที่จัดเก็บ แล้วปรากฏว่า ฝ่ายจัดเก็บรายได้ที่อยู่ในกลุ่ม กรุงเทพมหานครชั้นในมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บอยู่ในระดับสูง ในขณะที่ฝ่ายจัดเก็บรายได้ที่อยู่ในกลุ่มกรุงเทพมหานครชั้นกลางและกลุ่มกรุงเทพมหานครชั้นนอกมีประสิทธิภาพในการจัดเก็บอยู่ในระดับผ่านโดยต้นทุนในการจัดเก็บโดยเฉลี่ยแตกต่างกันเพียงเล็กน้อยทั้งในกลุ่มกรุงเทพมหานครชั้นใน กลุ่มกรุงเทพมหานครชั้นกลาง และกลุ่มกรุงเทพมหานครชั้นนอก ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มกรุงเทพมหานครชั้นในโดยรวมมีสภาพเป็นศูนย์กลางเมืองเดิม เป็นพื้นที่ที่มีการตั้งถิ่นฐานชุมชนในระยะแรกและพื้นที่อนุรักษ์ทางประวัติศาสตร์สถานที่ราชการสถานศึกษาเป็นย่านธุรกิจการค้าหนาแน่นมีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมีความหนาแน่นประชากรในเขตต่าง ๆ เขตใจกลางนครมีประชากรหนาแน่นมากกว่า 2 หมื่นคนต่อตารางกิโลเมตรเปรียบเทียบกับพื้นที่รอบนอกความหนาแน่นของประชากร 2-3 พันคนต่อตารางกิโลเมตร (Rachatapiboonpob, P., 2012: 80) การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูงน่าเป็นเพราะว่าเจ้าหน้าที่จัดเก็บภาษีเข้าถึงฐานภาษีได้ง่าย มีเจ้าหน้าที่เพียงพอต่อการจัดเก็บภาษี มีสถานที่ วัสดุและอุปกรณ์ที่อำนวยความสะดวกให้แก่ผู้มาเสียภาษีมีประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องกฎหมายภาษีโรงเรือนและที่ดิน กฎ ระเบียบขั้นตอนการชำระภาษี ประชาชนให้ความร่วมมือในการเสียภาษีซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัศมี ภัทรภักดีกุล (2013) พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีระดับการชำระภาษีโรงเรือนและที่ดินอยู่ในระดับมากและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน ได้แก่ระดับการศึกษา อาชีพ การประชาสัมพันธ์ของเขต การรับรู้กฎหมายภาษีโรงเรือนและที่ดิน การได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่เขต ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพรสีสว่าง (2015) ที่พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย ดังนี้คือ ด้านสถานที่วัสดุและอุปกรณ์ รองลงมาคือ ด้านบุคลากร ด้านโครงสร้างภาษีและการบริหารจัดการ และด้านงบประมาณ และสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญเสริม กันมั่ง (2009) พบว่า การเปรียบเทียบรายได้ย้อนหลัง 5 ปี การจัดเก็บรายได้ขึ้นอยู่กับศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความสัมพันธ์กับขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบล รายได้จากภาษีบำรุงท้องที่ มีความสัมพันธ์กับพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบล รายได้จากภาษีโรงเรือน และภาษีป้าย มีสัมพันธ์กับความเจริญด้านเศรษฐกิจ ชุมชนเมืองและความหนาแน่นของประชากร

ส่วนการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินของกลุ่มกรุงเทพมหานครชั้นกลางโดยรวมมีสภาพเป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวการพัฒนาจากพื้นที่เมืองชั้นใน เป็นเขตที่มีการขยายตัวของประชากรกิจกรรมทางการค้าและที่อยู่อาศัยอย่างต่อเนื่องตั้งอยู่ในรัศมีระหว่าง 10-20 กิโลเมตรจากศูนย์กลางเมืองมีความหนาแน่นของประชากรน้อยกว่าพื้นที่เขตชั้นใน ปัจจุบันเป็นบริเวณที่มีการพัฒนาเมืองอย่างกระจัดกระจาย (Urban Sprawl) ในบางเขตมีการใช้ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เกษตรกรรม (ประมาณร้อยละ 35 ของพื้นที่เขต) ได้แก่ เขตราชบุรีบูรณะ เขตหนองแขม เขตทุ่งครุ และเขตทวีวัฒนา สำหรับประเภทพาณิชยกรรมนั้นจะมีลักษณะเป็นการค้าใน

รูปแบบดั้งเดิมได้แก่ อาคารห้องแถวที่ให้บริการระดับท้องถิ่นการจดทะเบียนภาษีโรงเรือนและที่ดินมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับผ่านและกรุงเทพมหานครชั้นนอกโดยรวมมีสภาพเป็นพื้นที่ว่างและพื้นที่เกษตรกรรมอยู่เป็นส่วนใหญ่และมีสัดส่วนสูงกว่าพื้นที่พัฒนาแบบเมืองโดยมีลักษณะผสมระหว่างเมืองและชนบทมีการกระจุกตัวของการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมในบางพื้นที่ เป็นเขตที่อยู่ห่างจากศูนย์กลางเมืองเกินกว่า 20 กิโลเมตร มีความหนาแน่นของประชากรน้อย การจดทะเบียนภาษีโรงเรือนและที่ดินมีประสิทธิภาพอยู่ในระดับผ่านเช่นเดียวกับกลุ่มกรุงเทพชั้นกลาง น่าเป็นเพราะว่าผู้เสียภาษีอาศัยอยู่ห่างไกลไม่สะดวกเดินทางมาชำระภาษี ผู้เสียภาษีหลีกเลี่ยงที่จะเสียภาษีเจ้าหน้าที่ขาดการติดตามเร่งรัดการจดทะเบียนภาษี มีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ขาดการประชาสัมพันธ์การจดทะเบียนภาษีให้ทั่วถึง ขาดการให้บริการที่ดีแก่ผู้มาเสียภาษี ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายภาษีโรงเรือนและที่ดิน กฎ ระเบียบ ขั้นตอนการชำระภาษีขาดการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการปฏิบัติงานการจดทะเบียนภาษี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมฤทัย มานิตย์ (2011) พบว่า ภาพรวมทั้ง 5 ด้าน ส่งผลกระทบบอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีผลกระทบเรียงลำดับจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ปัจจัยด้านความรู้ เกี่ยวกับกฎ ระเบียบภาษีส่วนท้องถิ่นของผู้เสียภาษี รองลงมา คือ ปัจจัยด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องถิ่น ปัจจัยด้านการจดทะเบียนภาษีบำรุงท้องถิ่น ปัจจัยด้านการบริการและประชาสัมพันธ์ และปัจจัยด้านความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบภาษีส่วนท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่พนักงานและสอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณษาสุขเจริญ (2015) พบว่า ระดับปัญหาการเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินของประชาชนโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าด้านที่มีปัญหาการเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินมากที่สุดคือ ด้านความรู้ของประชาชน รองลงมาคือ ด้านกระบวนการในการเสียภาษีด้านเทคโนโลยีและด้านเจ้าหน้าที่ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

ควรมีแนวทางการปรับปรุงประสิทธิภาพการจดทะเบียนภาษีโรงเรือนและที่ดินของฝ่ายจัดเก็บรายได้ที่อยู่ในกลุ่มกรุงเทพชั้นกลาง และกลุ่มกรุงเทพชั้นนอก ที่มีค่าเฉลี่ยประสิทธิภาพการจดทะเบียนภาษีโรงเรือนและที่ดินระดับผ่านโดยต้องพัฒนากลไกการจดทะเบียนภาษีโรงเรือนและที่ดินให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นควรปรับปรุงการบริหารการจดทะเบียนภาษีโดยมีเทคโนโลยีที่ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ในการประเมินภาษี การจดทะเบียนภาษี และความถูกต้องของข้อมูล ปรับปรุงฐานข้อมูลในระบบแผนที่ภาษี (ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์: GIS) ให้สมบูรณ์เป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่องและควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดทำฐานข้อมูลแผนที่ภาษีด้วยระบบ GPS (Global Positioning System) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจหาพื้นที่ที่อยู่ในข่ายที่ต้องเสียภาษี ควรพัฒนาระบบการเร่งรัดติดตามให้ผู้อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีให้มาเสียภาษี และลูกหนี้ที่ค้างชำระภาษี เพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ให้เพียงพอต่อปริมาณงานและเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานโดยให้ความรู้ ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายภาษี การจดทะเบียนภาษี บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ โดยให้ได้รับการฝึกอบรม สัมมนา อยู่เสมอ เพื่อจะได้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การที่จะจดทะเบียนภาษีได้มากหรือน้อย

ส่วนที่สำคัญที่สุดคือประชาชนต้องให้ความร่วมมือในการเสียภาษี กรุงเทพมหานครควรต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดินว่าทำไมต้องเสียภาษี ประชาชนจะได้รับประโยชน์ในการเสียภาษีอย่างไร และบทกำหนดโทษทางกฎหมายหากไม่ชำระภาษีได้อย่างชัดเจนถูกต้อง และทำอย่างต่อเนื่องโดยผ่านสื่อต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้การหลีกเลี่ยงการเสียภาษีของประชาชนลดน้อยลงและควรได้ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบว่าภาษีที่เสียได้นำไปใช้ประโยชน์อย่างไรบ้างโดยประชาชนสามารถตรวจสอบได้ส่วนกลุ่มกรุงเทพชั้นในซึ่งมีค่าเฉลี่ยการจัดเก็บอยู่ในระดับสูงก็ควรที่จะต้องพัฒนาในการจัดเก็บภาษีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ทั้งนี้กลุ่มกรุงเทพชั้นใน กลุ่มกรุงเทพชั้นกลาง และกลุ่มกรุงเทพชั้นนอกต้องเพิ่มศักยภาพในการจัดเก็บภาษีอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้กรุงเทพมหานครมีรายได้ในการพัฒนาท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ฝ่ายจัดเก็บรายได้ของเขตต่าง ๆ ควรต้องปฏิบัติการเชิงรุกโดยให้เจ้าหน้าที่ออกไปพบปะประชาชนอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายภาษีโรงเรือนและที่ดิน การจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน กฎเกณฑ์ ระเบียบขั้นตอนการชำระภาษี ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากการเสียภาษี สร้างความสมัครใจในการชำระภาษีให้เกิดขึ้นกับประชาชนซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การจัดเก็บภาษีมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ต้องเพิ่มศักยภาพในการขยายฐานภาษีให้มากขึ้นโดยออกสำรวจพื้นที่หาโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างรายใหม่อย่างต่อเนื่องจะทำให้สามารถจัดเก็บภาษีได้เพิ่มมากขึ้นและอย่างครบถ้วน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างประสิทธิภาพของการจัดเก็บภาษีระหว่างกลุ่มกรุงเทพชั้นในกับกลุ่มกรุงเทพชั้นกลางและระหว่างกลุ่มกรุงเทพชั้นในกับกลุ่มกรุงเทพชั้นนอก

References

- BMA Data Center. Geographical Information Division Strategy and Evaluation Department. (2016). *now BMA*. Retrieved May 15, 2017from <http://203.155.220.230/m.info/#/m.info/nowbma/index.html>
- Herbert A. Simon. (1960). *Administrative Behavior*. New York: McMillan.
- Kanmang, Boonerm. (2009). *Comparative Study of Revenue Collection in Eleven Sub District Administrative Organization in Phichai District, Uttaradit Province*. An Independent Study Report for the Degree of Master of Public Administration in Local Government, College of Local Administration, KhonKaen University
- Kartz and Kahn. (1987). *The Social Psychology of Organization*. New York: John Wiley & Sons.
- Manit, Somruthai. (2011). *Factors Affecting Local Tax Collection of The Officers of Subdistrict Administration Organization In Sing Buri Area*. Independent Study of Master degree. PathumThani. Rajamangala University of Technology Thanyaburi.

- Millet, John D.. (1954). *Management in the Public Service*. New York :McGraw-Hill Book.
- Office of Small and Medium Enterprise Promotion. *Status of SME ' s of Thailand on the Economic and Culture*. Retrieved December 5, 2016 from www.thaifranchisecenter.com/download_file1/download.php?id=6596
- Patrapakdeekul, Rassamee. (2013). *Factors Affected to Effectiveness of Property Tax Collection: A Case Study of Bangkok Noi, Bangkok*. Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master of Public Administration Public At Siam University.
- Rachatapiboonpob, Phichit. (2012). *Public Expenditure Analysis : The Case Study of 50 Bangkok Districts: 1999-2009*. NIDA ECONOMIC REVIEW ,National Institute of Development Administration volume 6 Number 1 January 2012.
- Sangkhadit, Janthima. (2012). *Problems of Local Tax Payment : A Case Study of Chom Thong Sub District Administrative Organization in Muang District Phisanulok Province*. Independent study of Degree of Master of Business Administration, Naresuan University.
- Siam Development Institute Foundation. (2009). *The Project of Research and Development on Economy and Finance In Final Report (1) Bangkok*.
- Siriporn, Seesawang. (2015). *The Factor Affecting Efficiency on the TaxCollection of Subdistrict Administrative Organizations in ThaYang District, Phetchaburi Province* Veridian E- Journal, Silpakorn University ISSN 1906-3431
- Strategy and Evaluation Department. (2015). *Statistical Profile of Bangkok Metropolitan Administration 2014*. Bangkok: Rongphim Samnakngan PhraPhut Satsana Haeng Chat.
- _____. (2016). *Statistical Profile of Bangkok Metropolitan Administration 2015*. Bangkok: Rongphim Samnakngan Phra Phut Satsana Haeng Chat.
- Sukchareon, Supansa. (2015). *The Problems of Building and Land Tax Payment of People in the Area of ChiengRakNoi Subdistrict Municipality, Bang Pa-In District, PhraNakhon Si Ayutthaya Province* Academic Services Journal Prince of Songkla University 26(1), Jan-Apr 2015
- The Royal Institute.(2003). *Dictionary of The Royal Institute 1999*. 1sted. Nanmi Book Publication company. Bangkok.

Pornpilas Soonthornhong, Bachelor of laws, and Master of Laws, Ramkhamhaeng University, BMA's retired government officer.

Associate Professor Pisamai Jarujittipant, Ph.D., Director of Doctor of Philosophy in Management Program, North Bangkok University.

Wanasin Sattayanuwat, Bachelor of Engineering (Industrial Engineering), Prince of Songkla University (PSU), Songkla, M.A., Economics, National Institute of Development Administration, Ph.D., Economics, University of Nebraska-Lincoln, Lincoln, Nebraska, USA.